

**TRILLEMARKA-ROLLAGSFJELL
NATURRESERVAT**

Årsmelding 2016

TRILLEMARCA-ROLLAGSFJELL NATURRESERVAT
ÅRSMELDING 2016

Forord

Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat ble opprettet 5. desember 2008, og forvaltningsmyndigheten er lagt til de berørte kommunene ved et statlig oppnevnt lokalt styre. Trillemarka-Rollagsfjell er på 148 km² og ligger i kommunene Sigdal, Rollag og Nore og Uvdal.

Årsmeldingen for 2016 oppsummerer forvaltningens arbeid gjennom året. Rapporten er utarbeidet av forvaltningsmyndigheten.

Rollag, februar 2017

Dag Lislien (sign)
Leder forvaltningsstyret

Hege Jaren (sign)
Verneområdeforvalter

Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat
Postadresse: Postboks 1604, 3007 Drammen
Telefon: 31023703/ 47023662
E-post: fmbuhja@fylkesmannen.no
Hjemmeside: www.trillemarkarollagsfjell.no

TRILLEMARKA-ROLLAGSFJELL NATURRESERVAT
ÅRSMELDING 2016

Innhold

FORORD

1. ADMINISTRASJON OG ORGANISERING	s. 4
2. STATUS OG AKTIVITETER 2016	s. 5
2.1 Generelt	s. 5
2.2 Administrasjon og møteaktivitet	s. 5
2.3 Forvaltningsplan og forskriftsendring	s. 5
2.4 Informasjon og formidling	s. 5
2.5 Monsen på villspor	s. 6
2.6 Statens naturoppsyn (SNO) og politiet	s. 6
2.7 Tilrettelegging i verneområdet	s. 7
2.8 Tilrettelegging i randområdet, Madonnastien	s. 7
2.9 Dispensasjonssaker	s. 8
3. ØKONOMI	s. 9
VEDLEGG	s. 10

FOR 2008-12-05 nr. 1302

Forskrift om verneplan for skog, Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat, § 2 Formål:

”Formålet med naturreservatet er å bevare et svært stort og sammenhengende naturskogsområde som økosystem med alt naturlig plante- og dyreliv og naturlige prosesser i skog. Området domineres av eldre naturskog med preg av urørthet, det har gode forekomster av død ved, og er levested for en rekke rødlistede arter. Også setervoller i området har forekomster av rødlistearter. Området har vitenskapelig/pedagogisk verdi blant annet på grunn av sin størrelse”.

TRILLEMARKA-ROLLAGSFJELL NATURRESERVAT ÅRSMELDING 2016

1. Administrasjon og organisering

Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat ble vernet 5. Desember 2008. Forvaltningsmyndigheten er delegert til et statlig oppnevnt lokalt forvaltningsstyre.

Medlemmer til styret foreslås av de berørte kommunene, men oppnevnes formelt av Miljødirektoratet. Funksjonstiden for medlemmene følger kommunestyreperioden. Forvaltningsstyret står selv for konstituering.

Verneområdeforvalter er ansatt hos Fylkesmannen i Buskerud, men har kontorlokalisering i Rollag. Forvalter er underlagt styret i alle saker som angår forvaltning av verneområdet.

Det er etablert god og regelmessig kontakt mellom forvaltningsmyndigheten og Statens naturoppsyn (SNO) lokalt.

Forvaltningsstyret for Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat 2016:

Hovedmedlem	Vara	Kommune
Dag Lislien (leder)	Olav Traaen	Rollag
Anne Kristine Norman (nestleder)	Torstein Aasen	Sigdal
Tore Kravik	Kristian Hvaale	Nore og Uvdal
Kjell-Tore Finnerud	Kari Johanne Foss	Sigdal
Frøydys Hansen Aasen	Øystein Morten	Rollag

2. Status og aktiviteter 2016

2.1 Generelt

Verneforskriften er førende for forvaltningen av verneområdet, og forvaltningsplanen utdypet og konkretiserer bestemmelsene i verneforskriften.

Lokal forvaltning og lokalt engasjement legger til rette for god kontakt med lokalmiljø og brukerinteresser, noe som bidrar til involvering av lokalt initiativ og medvirkning der dette er mulig. En betydelig del av henvendelsene løses gjennom informasjon og dialog med brukerinteressene, og er derfor ikke alltid synliggjort gjennom formell saksbehandling.

Verdien av et forvaltningsstyre med lokal tilhørighet kommer til syne i form av ekte engasjement og lav terskel for kontakt mellom sekretariat og styre. Dette utnyttes ved at styret involveres i det løpende arbeidet med forvaltning gjennom informasjon og diskusjoner rundt prinsippaker og forventede problemstillinger. Dette bidrar til at styret får et bedre grunnlag for å gjøre vedtak i tråd med rammene som er gitt gjennom verneforskrift og forvaltningsplan, og at styret over tid opparbeider seg kompetanse som gjør forvaltningen mer forutsigbar over tid.

2.2 Administrasjon og møteaktivitet

Forvalter er fra 2015 ansatt hos Fylkesmannen i Buskerud. Fylkesmannen fungerer som faglig og administrativt tilknytningspunkt. Forvalter er underlagt styret i alle saker som angår forvaltning av verneområdet, og styret disponerer forvalters arbeidstid.

Det administrative arbeidet dette året har vært knyttet til løpende drift i form av oppfølging av tiltak gjennom bestillingsdialogen med SNO, henvendelser fra grunneiere og andre som har interesser i verneområdet, saksbehandling og møteaktivitet.

Forvaltningsstyret har i 2016 hatt 4 møter og en befarung i knyttet til tilretteleggingstiltak i området

ved Buvatnet/Storvatnet og Madonnastien i Sigdal. Første møte med nytt styre ble arrangert som en minikonferanse med gammelt og nytt styre, varamedlemmer, SNO og politi. Forvalter og hele styret deltok på Nasjonalparkkonferansen i Trondheim i oktober, og forvalter deltok på miljøfagkonferansen i oktober.

Forvaltningsstyret har i 2016 prioritert å oppgradere og bygge om hjemmesiden som nå skal ha en bedre funksjonalitet i forhold til ulike skjermtyper.

Møteprotokoller, rapporter og annen relevant informasjon blir løpende lagt ut på forvaltningens hjemmeside.

2.3 Forvaltningsplan og forskriftsendring

Forvaltningsplan for Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat ble godkjent av Miljødirektoratet i desember 2013. Plan med vedlegg kan lastes ned fra www.trillemarkarollagsfjell.no

Forvaltningsstyret har foreslått forskriftsendring på hjemler knyttet til motorisert ferdsel på navngitte veier, mobile jakttårn og tilbygg.

Forslag til endring i verneforskriften ble oversendt fra Miljødirektoratet til Fylkesmannen i Buskerud i november 2015. Fylkesmannen skal ta saken videre.

2.4 Informasjon og formidling

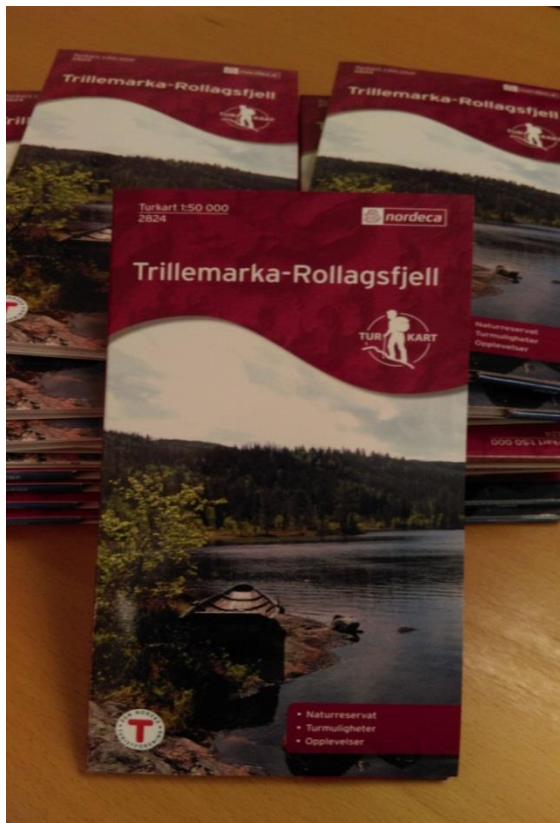
Hjemmesiden www.trillemarkarollagsfjell.no ble kraftig oppgradert inneværende år. Eventyrprofilen ble erstattet av et mer moderne layout, og siden oppdateres fortløpende ved at det legges ut relevant informasjon om natur- og kulturhistorie, regelverk, informasjonsmateriell, møtereferater og forvaltning.

TRILLEMARCA-ROLLAGSFJELL NATURRESERVAT ÅRSMELDING 2016

Vi har fortsatt et lite opplag av brosjyren med oversiktskart i målestokk 1:75000 som ble trykket i

2009 og kulturminnerapporten fra 2012. Disse kan også lastes ned fra hjemmesiden.

Turkartet "Trillemarka-Rollagsfjell" som ble ferdig i desember 2015 dekker hele verneområdet med adkomstveier. Tekstsiden av kartet gir god oversikt over hva som finnes av overnatting og opplevelser både i og utenfor verneområdet.

Kartet er lagt ut for salg på servicetorgene i de tre Trillemarkakommunene, og distribueres ellers gjennom forretninger og nettbutikker som selger kartserien.

2.5 Monsen på villspor

Første episode av programserien "Monsen på villspor" høsten 2016 var viet Trillemarka-Rollagsfjell. Og for første gang i programmets historie klarte ikke Lars Monsen å finne målet før tidsfristen gikk ut. Det var altså området mellom

dalførene Sigdal og Numedal som måtte til for å få Monsen skikkelig på villspor.

"Jeg ante ikke at Trillemarka var så stor, vill og flott altså..." var kommentaren hans da han ble fortalt hvor i verden han befant seg.

2.6 Statens naturoppsyn (SNO) og politiet

SNO ivaretar kontrollfunksjonen knyttet til gjeldende regelverk i verneområdet sammen med politiet. Samarbeidet mellom forvaltningsmyndighet og oppsyn fungerer godt med statusmøter ved behov og lav terskel for kontakt.

Hovedtyngden av SNO sitt arbeid består i oppsyn knyttet til verneverdiene. Dette innebærer kontroll av aktiviteter og motorferdsel, oppfølging av dispensasjoner gitt av forvaltningsmyndigheten og informasjon til brukere av området.

SNO utfører løpende overvåking og registrering av rovfugllokaliteter, hekkeplasser for sårbare fugler og spillplasser for skogsfugl. Fiskeørnreiret ved Buvatnet følges opp spesielt. Det har vært fokus på om det er for mye ferdsel nær

TRILLEMARKA-ROLLAGSFJELL NATURRESERVAT ÅRSMELDING 2016

reirlokaltiteten i den mest sårbare perioden, men den årvisse hekkingen indikerer så langt at dette ikke er et stort problem. Situasjonen følges og vurderes fortløpende, og det er gjort bevisste valg om ikke å tilrettelegge for øket ferdsel i form av merking av stier nær lokaliteten. Det er registrert ytterligere 3 fiskeørnlokalteter/reirplasser i eller i tilknytning verneområdet.

Det er ikke registrert ureglementert aktivitet av betydning i verneområdet inneværende år, og det meldes om god kontakt mellom SNO og de etablerte løypekjørerne i området. Selvjustisen er god og løypekjørerne melder fra hvis de registrerer kjøring utover det som er tillatt i området.

Bestillingsdialogen for 2016 resulterte i et samlet tilskudd på kr. 125 000,- (vedlegg 1). Tildelingen er brukt til tilretteleggingstiltak i form av oppstart av arbeidet med universelt utformet fiskeplass ved Moslundtjern, utbedring av parkeringsplasser ved Bufjellvegen og Kvisle samt klopplegging langs sti til Minneskleiv.

For nærmere opplysninger om bruk av midler gjennom bestillingsdialogen og SNO sitt arbeid i verneområdet, henvises det til årsrapport fra SNO for 2016 som kan lastes ned på www.trillemarkarollagsfjell.no

2.7 Tilrettelegging i verneområdet

Stier og løypestraséer som var i bruk på vernetidspunktet er registrert og kartfestet gjennom forvaltningsplanarbeidet. Disse skal jfr. verneforskriften kunne merkes, ryddes og vedlikeholdes i samsvar med forvaltningsplanen. Dette gjelder også nødvendig motorferdsel ved stikking og oppkjøring av kartfestede skiløyper.

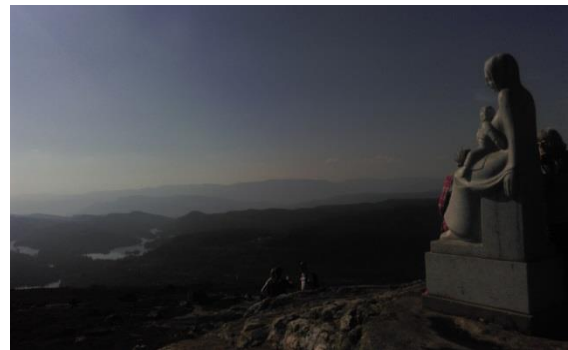
Ut over enkel merking og skilting av eksisterende stier og løyper etter lokalt initiativ og gjennom bestillingsdialogen med SNO, har forvaltningsstyret lagt seg på en bevisst strategi om "nullkanalisering" i verneområdet. Dette for lettere å kunne ta tak i problemer knyttet til ferdsel i form av kanalisering og tilrettelegging når behovet melder seg, og for å fordele trykket på de mange

veiene som fører inn til området uten å gjøre "politikk" ut av det. Av samme grunn har styret valgt å ikke definere innfartsveier.

Løypekjøringen i verneområdet ivaretas av privatpersoner og løypelag i samarbeid med kommunene. Løypene kjøres med snøscooter med slodd eller sporsetter etter kartfestede traséer.

2.8 Tilrettelegging i randområdet, Madonnastien

Sigdal kommune fikk i 1989 store skogarealer av Anne Margrethe Bugge, og hun hadde et ønske om at det skulle settes opp en Madonna i området. Sommeren 2009 var granittskulpturen på plass på Bjørneskortentoppen 100 m utenfor vernegrensa til Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat med storslagen utsikt over verneområdet og tilgrensende fjellområder.

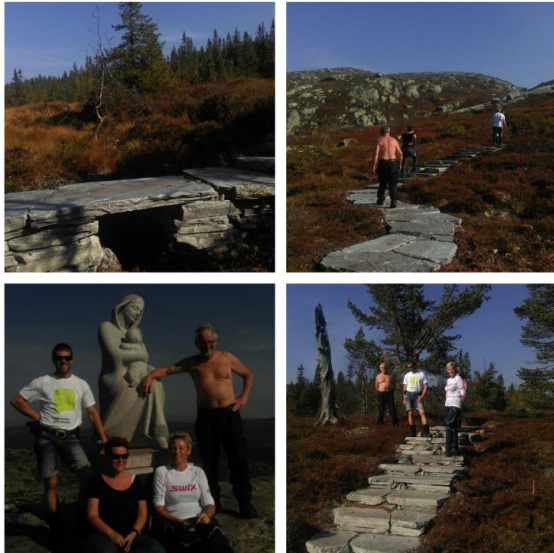

Madonnaen er et mye brukt turmål både for innenbygdsboende, hyttefolk og tilreisende. Ferdsele viste seg raskt å være større enn det var mulig å forutse og den er fortsatt økende. Dette har resultert i stor slitasje og erosjon på eksisterende stisystem, og sommeren 2016 startet Eggedal Turlag i samarbeid med Sigdal kommune et større prosjekt på tilrettelegging og utbedring av stier og parkering for å kanalisere ferdselen.

Forvaltningsmyndigheten mener at etablering av turmål umiddelbart utenfor vernegrensa, er et godt eksempel på hvordan ferdsel kan kanaliseres utenfor verneområdet samtidig som opplevelsen av området ivaretas gjennom storslagen utsikt. Forvaltningsstyret har med bakgrunn i dette samarbeidet med Eggedal Turlag og Sigdal kommune om tiltaket. Det ble søkt om midler via

TRILLEMARKA-ROLLAGSFJELL NATURRESERVAT ÅRSMELDING 2016

ESS til utbedring av stisystemet, men dette ble avslått med bakgrunn i at tiltaket var kanalisert utenfor verneområdet og ikke hadde betydning for verneverdiene. Forvaltningsstyret valgte da å innvilge søknad om støtte med egne midler (fondsmidler) til steinsetting av Madonnastien, parkering og infotavler i 2016. Arbeidet med steinsetting av stien er utført av sherpaer.

2.9 Dispensasjonssaker

Søknader om tillatelse til motorferdsel, eller ulike typer tiltak i verneområdet, blir behandlet etter de spesifiserte dispensasjonsbestemmelsene i verneforskriften. Tiltak som ikke er hjemlet i verneforskriften blir vurdert etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen (§ 48) i naturmangfoldloven.

Flerårige dispensasjonen for motorisert ferdsel i verneområdet praktiseres når dette er naturlig, og mengden søknader vil derfor variere fra år til år. Løypekjøring langs etablerte traséer som er kartfestet i godkjent forvaltningsplan er direkte hjemlet etter § 4 punkt 5 i verneforskriften.

Forvaltningsstyret har delegert vedtaksmyndighet i motorferdselsaker etter § 5 punkt 12 til sekretariat/forvalter.

Det ble behandlet 11 søknader om privat transport med snøscooter til hytter og setre i 2016. Dispensasjoner for privat transport til husvære er gitt for et bestemt antall turer med krav om rapportering i etterkant. Innvilgede turer blir ikke alltid benyttet fullt ut. Rapporteringen viser at ca. 70 % av turene knyttet til gjeldende dispensasjoner benyttes.

I tillegg til motorferdsel, ble det i 2016 behandlet og innvilget søknader om tilbygg til hytte/uthus, tilretteleggingstiltak i form av omlegging av skiløype og universelt utformet fiskeplass, vitenskapelige undersøkelser/prøvetaking av døde bartrær i regi av NMBU og søknad om riving og gjenoppføring av uthus. En søknad om tilbygg til hytte og søknad om tilretteleggingstiltak i form av kombinert skiløype og sykkelsti ved Storvatnet/Buvatnet ble avslått.

Alle søknader som er behandlet etter verneforskriften eller naturmangfoldloven (NML) blir fortløpende lagt inn i Miljøvedtaksregisteret www.miljovedtak.no

Følgende dispensasjonssøknader er behandlet i 2016:

Hjemmel	Tekst	Innv	Delvis	Avsl
§ 5.1 (forskrift)	Tilbygg hytte/uthus	2		1
§ 5.3 (forskrift)	Tilrettelegging skiløype	1		
§5.12 d (forskrift)	Motorferdsel (snøscooter)	8	3	
§ 48 (NML)	Vitensk. undersøkelser	1		
§ 48 (NML)	Tilrettelagt fiskeplass	1		
§ 48 (NML)	Skiløype/sykkelsti			1
§ 48 (NML)	Restaurering/gjenoppf.	1		

TRILLEMARCA-ROLLAGSFJELL NATURRESERVAT
ÅRSMELDING 2016

3. Økonomi

Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat har i perioden 2008-2014 mottatt driftsmidler over statsbudsjettet til finansiering av interkommunal forvalterstilling, skjøtselstiltak og utarbeidelse av forvaltningsplan for verneområdet. Midlene har vært utbetalt forskuddsvis, og ubrukte midler er avsatt på fond hos Rollag kommune.

Økonomi og administrative rutiner knyttet til forvalterstillingen er underlagt Fylkesmannen i Buskerud. Forvaltningsstyret melder hvert år inn budsjett for utgifter til styreaktivitet og planlagte tiltak.

Fondsmidlene brukes i hovedsak til tiltak som ikke er innvilget i den årlige tildelingen gjennom midler til tiltak i verneområder kap 1420 post 31 i Miljødirektoratets elektroniske søknadssenter (ESS).

Forvaltningsstyret har brukt av fondsmidlene til følgende tiltak i 2016:

- Oppgradering av hjemmeside
- Madonnastien
- Administrative utgifter

Bevegelsene i oversikten viser bruk og renteinntekter.

Konto	Konto (T)	01.01.2016	Bevegelse 2016	31.12.2016
25104005	Tiltak Trillemarka	5 469 899,19	-1 226 788,56	4 400 422,95
25104006	Forvaltningsplan Trillemarka	969 484,08	17 664,61	987 128,69
25104007	Trillemarka/Rollagsfjell (adm)	739 339,36	-138 733,66	622 873,02
LN220	Bundne driftsfond			6 010 424,66

Tabell 1. Oversikt over fondsreserver 31.12.2016

Vedlegg 1

Oversikt over økonomisk tildeling gjennom Miljødirektoratets elektroniske søknadscenter (ESS) 2016.

Fordeling av tiltaksmidler over post 1420.31 tiltak i naturvernområder

Pri.	Navn	Status	Innvilget beløp	Øk. ansvarlig
1	Steinsetting av Madonnastien	Ikke OK		Forvaltningsmyndighet
2	Parkering Madonnastien	Ikke OK		Forvaltningsmyndighet
3	Infopunkt Madonnastien	Ikke OK		Lokalt SNO
4	Universelt utformet fiskeplass ved Moslundtjern	OK	60 000	Lokalt SNO
5	Nye verneplakater (etter nye maler)	OK	20 000	Lokalt SNO
6	Parkering Bufjell	OK	30 000	Lokalt SNO
7	Parkering Kvisle	OK	15 000	Lokalt SNO
8	Klopplegging over bekk, Minneskleiv	OK	10 000	Lokalt SNO
Antall: 8			125 000	

De tre øverste postene (1,2,3) var søknad om hhv 955 000, 120 000 og 25 000 til Madonnastiprosjektet. Dette ble ikke innvilget.

TRILLEMARKA-ROLLAGSFJELL NATURRESERVAT
ÅRSMELDING 2016

Vedlegg 2

Oversikt over behandlede saker 2016 (dispensasjoner) som ligger i Miljøvedtaksregisteret.

Vedtaktstittel	Dokument	Myndighet	Dato	Tema
Motorferdsel til seter, Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat, dispensasjon	Last ned vedtak	Forvaltningsstyret for Trillemarka -Rollagsfjell naturreservat	11.01.2017	Verneområder
Tilbygg til hytte i Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat, avslag	Last ned vedtak	Forvaltningsstyret for Trillemarka -Rollagsfjell naturreservat	13.12.2016	Verneområder
Motorferdsel til seter, Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat, dispensasjon	Last ned vedtak	Forvaltningsstyret for Trillemarka -Rollagsfjell naturreservat	24.11.2016	Verneområder
Motorferdsel til seter, Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat, dispensasjon	Last ned vedtak	Forvaltningsstyret for Trillemarka -Rollagsfjell naturreservat	24.11.2016	Verneområder
Motorferdsel til seter, Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat, dispensasjon - delvis innvilget	Last ned vedtak	Forvaltningsstyret for Trillemarka -Rollagsfjell naturreservat	21.11.2016	Verneområder
Motorferdsel til hytte, Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat, dispensasjon	Last ned vedtak	Forvaltningsstyret for Trillemarka -Rollagsfjell naturreservat	17.11.2016	Verneområder
Bygging av kombinert skiløype, sti og sykkelsti, avslag	Last ned vedtak	Forvaltningsstyret for Trillemarka -Rollagsfjell naturreservat	12.09.2016	Verneområder
Omlegging av skiløype i Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat, dispensasjon	Last ned vedtak	Forvaltningsstyret for Trillemarka -Rollagsfjell naturreservat	12.09.2016	Verneområder
Prøvetaking av døde bartrær i Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat, dispensasjon	Last ned vedtak	Forvaltningsstyret for Trillemarka -Rollagsfjell naturreservat	12.09.2016	Verneområder
Restaurering og tilbygg til hytte i Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat, dispensasjon	Last ned vedtak	Forvaltningsstyret for Trillemarka -Rollagsfjell naturreservat	02.06.2016	Verneområder

TRILLEMARKA-ROLLAGSFJELL NATURRESERVAT
ÅRSMELDING 2016

Vedtaksstittel	Dokument	Myndighet	Dato	Tema
Motorferdseil til hytte, Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat, dispensasjon	Last ned vedtak	Forvaltningsstyret for Trillemarka -Rollagsfjell naturreservat	17.03.2016	Verneområder
Motorferdseil til hytte, Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat, dispensasjon	Last ned vedtak	Forvaltningsstyret for Trillemarka -Rollagsfjell naturreservat	10.03.2016	Verneområder
Tilbygg til uthus i Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat, dispensasjon	Last ned vedtak	Forvaltningsstyret for Trillemarka -Rollagsfjell naturreservat	22.02.2016	Verneområder
Gjenoppføring av uthus i Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat, dispensasjon	Last ned vedtak	Forvaltningsstyret for Trillemarka -Rollagsfjell naturreservat	22.02.2016	Verneområder
Motorferdseil til husvære, Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat, dispensasjon	Last ned vedtak	Forvaltningsstyret for Trillemarka -Rollagsfjell naturreservat	18.02.2016	Verneområder
Motorferdseil til seter, Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat, dispensasjon - delvis innvilget	Last ned vedtak	Forvaltningsstyret for Trillemarka -Rollagsfjell naturreservat	18.02.2016	Verneområder
Motorferdseil til Svartetjønnbua, Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat, dispensasjon	Last ned vedtak	Forvaltningsstyret for Trillemarka -Rollagsfjell naturreservat	27.01.2016	Verneområder
Motorferdseil til setrene Åset, Nyset og Gamleseterdalen i Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat, dispensasjon	Last ned vedtak	Forvaltningsstyret for Trillemarka -Rollagsfjell naturreservat	20.01.2016	Verneområder
Motorferdseil til seter, Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat, dispensasjon - delvis innvilget	Last ned vedtak	Forvaltningsstyret for Trillemarka -Rollagsfjell naturreservat	13.01.2016	Verneområder